

van het Maasbekken

Jaargang 2, nummer 2, juni 2011

Bekkenvoortgangsrapport 2010

Bekkenvoortgangsrapport 2010 gepubliceerd – Op 30 maart 2011 keurde het bekkenbestuur van het Maasbekken het derde bekkenvoortgangsrapport goed. Dit rapport geeft een overzicht van de stand van zaken van de acties uit het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen van het Maasbekken en gaat dieper in op bepaalde projecten en initiatieven. Het rapport rapporteert ook over de werking van de bekkenstructuren en geeft de recente beleidsbeslissingen weer. Speciale aandacht gaat uit naar de overstromingen van november 2010.

U kunt het bekkenvoortgangsrapport 2010 raadplegen op <http://www.bekkenwerking.be>.

Hoogwaterbescherming en rivierherstel in vallei van Jeker

Werken aan wachtbekken in Lauw afgerond – Om de dorpskern van Lauw verder te beschermen tegen wateroverlast werd in het bekkenbeheerplan een gecontroleerd overstromingsgebied voorzien op de Jeker. Dit wachtbekken met een capaciteit van ongeveer 121.000 m³ (oppervlakte ca. 17 ha) werd ondertussen door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) ingeplant opwaarts het centrum van Lauw. Met dit wachtbekken vermindert de kans op wateroverlast in Lauw zeer sterk. Er is nu bescherming bij buien met een terugkeerperiode van 25 jaar. Samen met het overstromingsgebied bouwde de VMM een zandvang en een bijhorende uitlekzone, teneinde slibruiming in het centrum tot een minimum te beperken. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de automatische sturing van het wachtbekken.

Herinrichting van de Jeker in de Kevie weldra van start - In het kader van het EU-project 'Aquadra' zal de VMM deze zomer starten met een beekherstelproject op de Jeker in het landschapspark en habitatrictlijngebied 'De Kevie'. Het doel van deze actie uit het bekkenbeheerplan is om de Jeker in zijn oorspronkelijke staat te herstellen én hierbij de structuur en habitatkwaliteit van de waterlopen te verhogen. Hierbij worden gedempte oude meanders opnieuw uitgegraven, terwijl in de jaren '60 rechtgetrokken trajecten gedeeltelijk gedempt worden. Hierdoor komt de Blaarmolen opnieuw in verbinding met de Jeker, maar wordt ook de relatie tussen de waterloop en de vallei hersteld. Dit zal resulteren in een natuurlijkere waterhuishouding met verhoogde bergingscapaciteit in het gebied. Het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren (RLH) organiseert samen met de VMM en Natuurpunt een infomoment voor de omwonenden van het natuurgebied 'De Kevie' op **zaterdag 18 juni om 14u in de Ursulakapel in het Tongerse Begijnhof**. Eerst is er een korte uiteenzetting over het project, waarna een wandeling in het gebied zal leiden langs enkele plaatsen waar de oude meanders hersteld worden. U kan zich aanmelden voor het infomoment via www.RLH.be.

Nieuwe brug over Albertkanaal in Briegden

Aanvang werken aan brug te Briegden gestart – De huidige brug van Briegden dateert van de jaren '30 en heeft een doorvaartbreedte van slechts 48 meter. Bovendien ligt de brug in een bocht van het kanaal waardoor het voor schepen gevaarlijk is om er te kruisen. Een nieuwe brug is noodzakelijk voor een vlot en veilig scheepvaartverkeer op deze locatie.

De nieuwe brug wordt gebouwd door nv De Scheepvaart, is 165 meter lang en de doorvaarthoogte zal beantwoorden aan de Europese norm van 9,10 meter. Binnenschepen geladen met vier lagen containers kunnen er moeiteloos onderdoor varen. De aannemer startte in april 2011 met de voorbereidende werken. Volgens de huidige planning zullen de werken duren tot 2014. Eén datum ligt al vast: de oude brug wordt op 1 april 2012 afgebroken.

De werken gebeuren in samenspraak met de gemeente Lanaken, Agentschap Wegen en Verkeer, Infrax en Aquafin. Deze instanties voeren in dezelfde periode ook werken uit in de omgeving van de brug: er worden ondermeer rioleringswerken uitgevoerd en fietspaden aangelegd. De bouw van de brug is de verwezenlijking van acties uit het bekkenbeheerplan om de beroepsscheepvaart te bevorderen.

Blijven inzetten op verbetering van waterkwaliteit

Op 19 november 2010 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het Investeringsprogramma 2012-2016 voor de optimalisatie van de bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur in het Vlaamse Gewest (kortweg Optimalisatieprogramma 2012-2016). Tegelijkertijd werd uitvoering gegeven aan de beslissing van de Vlaamse Regering van 22 februari 2008 om de komende zeven jaar, jaarlijks 100 miljoen euro gemeentelijke rioleringsinspanningen ten laste te nemen, een beslissing die kadert in het Lokaal Pact met de gemeenten.

Ondertussen formuleerde het bekkenbestuur van het Maasbekken in haar zitting van 30 maart 2011 een advies op het volgende Optimalisatieprogramma 2013-2017. In het Maasbekken is de zuiveringsgraad in het algemeen hoog, maar verschillende zuiveringsgebieden kampen met een belangrijke verdunning. Een optimale werking van de rioleringsinfrastructuur wordt hierdoor gehypothekeerd. Naast louter saneringsprojecten ligt in het Maasbekken een belangrijke focus op afkoppelingsprojecten.

Op 31 januari 2011 werd het 2de, 3de en 4de kwartaalprogramma 2011 voor de aanleg en verbetering van gemeentelijke rioleringen, KWZI's en IBA's door de Vlaamse minister van leefmilieu, Joke Schauvliege, goedgekeurd. De voorontwerpen van de projecten die op dit kwartaalprogramma zijn opgenomen, moeten uiterlijk op 14 november 2011 bij de Vlaamse Milieumaatschappij ingediend worden.

Het Optimalisatieprogramma 2012-2016 en het Gemeentelijk subsidieprogramma 2011 kan u raadplegen via het [geoloket van de VMM](#).

Vlaanderen en Nederland meten waterkwaliteit 't Merkske

Europese kaderrichtlijn Water stimulan voor internationale samenwerking – De Europese kaderrichtlijn Water benadrukt het belang van een samenhangend waterbeheer voor watersystemen die landen of regio's met elkaar delen. In het Maasbekken zijn verschillende waterlopen grensoverschrijdend of grensvormend. Vanuit het bekkensecretariaat wordt grenzeloze samenwerking dan ook gestimuleerd.

Een belangrijk vertrekpunt voor verdere grensoverschrijdende samenwerking is het samen meten van de kwaliteit van de waterlopen om na te gaan of de meetmethoden op elkaar zijn afgestemd. 't Merkske, een beek die voor een deel de grens tussen Vlaanderen (Hoogstraten) en Nederland vormt, is gekozen als proefproject voor deze afstemming en grensoverschrijdende samenwerking met Nederland.

Op dinsdag 7 juni 2011 voerden de Vlaamse Milieumaatschappij en het Nederlandse waterschap Brabantse Delta onder heel wat persbelangstelling gezamenlijk onderzoek uit naar de biologische waterkwaliteit van 't Merkske. Uit deze oefening zal moeten blijken of de Nederlandse en Vlaamse methodes voor wateronderzoek overeenkomen. In een vervolgstap wordt een vergelijkbaar en kostenefficiënt meetnet voor de waterkwaliteit uitgewerkt, wat als vertrekpunt zal dienen voor toekomstige samenwerking en herstelmaatregelen.

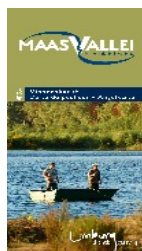
Op basis van de opgedane ervaringen kan de samenwerking later worden uitgebreid naar andere watersystemen in het Nederlands-Vlaamse grensgebied.

Gewijzigde procedure voor subsidies erosiebestrijding

Nieuwe en verkorte procedure sinds 2011 – De zuidelijkste gemeenten van het Maasbekken hebben omwille van het reliëf te kampen met de erosieproblematiek. Voor hen is er nu goed nieuws. Recente wijzigingen aan het erosiebesluit lieten de gemeenten al toe om naast de al bestaande subsidiemogelijkheden ook subsidie te ontvangen voor de begeleiding van de uitvoering van een goedgekeurd gemeentelijk erosiebestrijdingsplan door een erosiecoördinator. Sinds 1 januari 2011 is er ook een nieuwe procedure in werking getreden die het aanvragen van een subsidie vereenvoudigt en verkort. N.a.v. het vernieuwde erosiebesluit bracht de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen (ALBON) een brochure uit om de gemeente wegwijs te maken in de bepalingen en de nieuwe procedure: [‘Wegwijzer doorheen het Erosiebesluit’](#). Er is een halfjaarlijks subsidieprogramma dat goedgekeurd wordt door de minister. Hierdoor is er tweemaal per jaar de mogelijkheid om een subsidieaanvraag in te dienen. De uiterlijke indiendata zijn vastgesteld op 28 februari en 31 augustus.

Publicaties in de kijker

Eerste visserskaart van de Maasvallei voorgesteld - 650 000 Vlamingen en Nederlanders hebben een visvergunning. Speciaal voor hen is er nu de eerste Visserskaart van de Maasvallei in Belgisch Limburg. Dit concept is uniek in Vlaanderen. De kaart verklaart ondermeer waar je op de Maas en de nabijgelegen plassen en vijvers best kan hengelen of vliegvisseren, welke 30 vissoorten je er kan vangen en alle adresjes en praktische gegevens (oa. parkings) voor vissers en vistoristen. De praktische en waterbestendige kaart is voor 3 euro te koop in de toeristische kantoren in de Maasvallei en via de webshop op www.toerismelimburg.be.

Praktijkgids Water in de land- en tuinbouw - De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling van het departement Landbouw en Visserij bracht onlangs de digitale praktijkgids Water in de land- en tuinbouw uit, een hulpmiddel voor land- en tuinbouwer om verstandig en zuinig om te springen met het beschikbare water en zorg te dragen voor de kwaliteit ervan. Dat is voor het Maasbekken niet onbelangrijk als je bedenkt dat 46% van de totale oppervlakte landbouwareaal is en er zich ongeveer 4000 landbouwbedrijven in het Maasbekken bevinden. De eerste module van de praktijkgids bevat een praktisch gedeelte over duurzaam watergebruik voor de melkveehouderij en de substraatteelt in de glastuinbouw. De praktijkgids zal verder uitgebouwd worden naar andere deelsectoren en naar andere thema's in functie van aandachtspunten en beleidsprioriteiten. De praktijkgids Water in de land- en tuinbouw kan u raadplegen via www.vlaanderen.be/landbouw/praktijkgidswater.

Tien Jaar Ervaring met de Europese Kaderrichtlijn Water: Ambities en Ambivalenties - De kaderrichtlijn Water (KRW) is één van de belangrijkste en meest omvattende milieuriichtlijnen in het hedendaagse waterbeheer. De richtlijn vraagt onder meer om een (internationale) stroomgebiedbenadering, actieve betrokkenheid van belanghebbenden, het terugwinnen van kosten voor waterdiensten en stelt ecologische en chemische kwaliteitsdoelen voor alle Europese oppervlakte- en grondwateren centraal.

In deze bundel presenteren waterbeheerders en onderzoekers uit Nederland en Vlaanderen essays over verschillende elementen uit het KRW proces. De essays zijn tot stand gekomen in discussies tussen onderzoekers, beleidsmakers en -adviseurs van verschillende organisaties, die gezamenlijk hebben teruggekeken op 10 jaar KRW. In hun bijdragen belichten zij de ambities en ambivalenties telkens vanuit hun eigen praktijk. De observaties, lessen en aanbevelingen voor de toekomst in deze bundel zijn bedoeld voor al diegenen die bij de uitvoering van de richtlijn betrokken zijn, er direct of indirect belang bij hebben, er onderzoek naar doen of geïnteresseerd zijn in het hedendaagse waterbeheer.

(Uitgegeven bij Eburon. Auteurs: Sonja van der Arend, Leo Santbergen, Mark Wiering, Jelle Behagel)

Wenst u deze nieuwsbrief niet langer te ontvangen? Stuur dan een e-mail met als titel 'uitschrijven' naar maas-sec@descheepvaart.be.

Deze digitale nieuwsbrief wordt samengesteld door het bekkensecretariaat Maasbekken. Suggesties of andere opmerkingen kunt u bezorgen aan het bekkensecretariaat.

Contactpersoon: Jef Guelinckx, Waarnemend bekkencoördinator, T 011 29 84 28, Maas-sec@descheepvaart.be